

TTENS-KURIREN nr 100 lördagen 2 maj 1959

Familjenyheter

"Kalk-Sandström" 90 år på måndag

90 år fyller måndagen den 4 maj f hemmansägaren Jonas August Sandström, Hörnsjö, sedan några år tillbaka på Nordmalings församlingshem.

Här har vi den verkliga krutgubben, om man nu ska kalla honom gubbe. Namnet Jonas August Sandström är kanske inte riktigt bakant för menige man i Nordmaling men om man nämner honom vid sitt "rätta" namn — "Kalk-Sandström", då vet varenda människa i Nordmaling och Bjurholm

vem 90-åringen är. Han har varit Kalk-Sandström sedan åtskilliga årtionden tillbaka och kommer säkert att få behålla namnet om år han har kvar att leva. Huset namnet kommit till säger han själv. Han har varit den stora kalkförsäljaren i våra bygder under många, många år. Från gård till gård har han vandrat med sitt anteckningsblock, och några hundra kilo här och kanske tusen kilo där har till slut blivit fyllda järnvägsvagnar. Hur många han fått ihop under årens lopp är det ingen som vet. — Så länge kan jag inte räkna, är hans kommentar.

Och nu när det börjar våren söker sig hans blickar ut mot åkerfälten och bondgårdarna i Levar. Han vädrar kalkförsäljning. Ska han än en gång göra ett försök? Men nej. Aldern har tagit ut sin rätt även hos denne kraftkarl.

Sandström är född i Bredträsk, Bjurholms socken. Hans farfar var dalmas, och det håller Jonas August styvt på. Under uppväxten var han sin far behjälplig hemma på gården och när de flyttade till Nyby i Vännäs, där hans far skaffade sig ett hemman på hela 40 tunnland åker, blev han till ännu mera nytta. Så småningom kom flyttningen numro tre, som gick till Lillberg, Bastuträsk, där ett nytt stort hemman väntade. 1897 gifte sig Jonas August och makarna bosatte sig i Forsnäs, Bjurholm, där de skaffade eget hemman. Det blev sju barn i äktenskapet, varav fem är i livet.

1921 flyttade Sandström med sin familj till Hörnsjö. Där övertog han ett hemman, där det fanns gott om skog men klena åkermarker. Men klen var inte bonden August Sandström. Med spade, spett, korp och yxa gick han till angrepp mot den förvärvade egendomen. Åkerteg lades till åkerteg och när han till slut tog farväl av sitt hemman klarade han 14 kor i sin ladugård. "Jästat'n" var då var roligt, kommer det spontant, och man kan se hur blicken fångar minnet från fornstora dar.

Hur han sedan kunde hinna springa omkring och sälja kalk, det vet bara Sandström själv. Men han sökte sig tydligen ett yrke, en avkoppling när han en gång skulle kallas pensionär. Och försäljarens yrke behöll han tills för bara ett eller annat år sedan. Ett intyg från firman vittnar om hur duktig han varit. Där står att han varit en av firmans bästa försäljare, att han visat ordning och redan i sina affärer och att han fört en hedrande vandring. Ja, till och med länsman tyckte att jag skött mej fint, och hade bra papper, tillägger han, och fortsätter:

Hur ska ett hem invedas? Här diskuterar ledarinnan fröken Barbro Sehlberg med lärarinnan Mirjam Lindström och fruarna Beda Rönnberg och Doris Grundström.

Tycke och smak i Nordmaling

I Nordmaling har liberala studieförbundet i vinter kört med en kurs i heminredning, matlagning etc. Man har kallat den tycke och smak med skolkökslärarinnan fröken Barbro Sehlberg som ledarinnan. Kursen har räknat 13 deltagare och med 13 sammankomster. Så det finns tydligen inte mycket av vidskeplighet hos gänget i fråga.

På tisdag var det kursavslutning och ledarinnan avtackades av fru Olga Östensson. Skriv upp att det serverades fina "mackor", det kan signaturerna skriva under på. Så nog har man både tycke och smak inom det gänget.

H. B.

Gustav Forslund vann rebusjakt i Nordmaling

Nordmalings motorklubbss rebusjakt blev en vårstyrlek runt Nordmaling, Levar och Olofsfors. Och rebusarna liknade rena tjäl-skotten. Det var många gropar att falla i och endast en av deltagarna lyckades nå full poäng, Gustav Forslund med familj. Han lagrade poäng på löpande band och sprang som en vårstyrkalv mellan stämpeldynorna, medan fru Märta och 11-åriga sonen Erik klarade rebusarna.

Banläggarna Ake Strandberg och Stig Forslund hade knäpat ihop en prima tävling. Kontrollerna fanns att söka i form av rebusar byggda på förkortningar, omkastning av bokstäver, skriftkompletterad med teckningar, felstavningar, uteslutande av skilletecken etc. Ordgåtorna blev svårast och där missade bla Gunnar Wikman televerket, som ligger 30 meter från hans fastighet. Lika illa gick det för Olle Bergs kompis Ulf Liljedahl, som missade det gamla hemmaslakteriet. Om två eller tre veckor räknar man med en ny rebusjakt. De bästa resultaten:

1) G. Forslund 116 poäng, 2) K. Åberg och F. Fredriksson 111, 4) H. Forslund och S. Hansson 101, 6) I. Wiglöf 99, 7) G. Wikman 98, 8) O. Berg 89, 9) I. Bergström 86, 10) T. Larsson 76.

— Si ja ha aldrig stått inför domarskranket — som åtalad. Ja ha bara försökt lura folk i ett avseende — att köpa kalk. Men då är fullt lagligt. Ja kom just ihåg då ja härom året kom till Länged. Ja va önger då, bara 85 år. Dem hade just skjute en storälg, å kring den va hele byn. Då hade ja tur. Ja geck bara runt å skrev å fick mest blockä fullt på en gång.

De här sista dagarna har han fått tillbringa på Nordmalings sjukstuga. Han har fått utslag, barnexem säger han. Men på måndag å ja på Levar hotell, å då ska då bli fest. Du kom väl dit? Me kamera. Vem vet, det kanske rent av blir en svängom för den sentida viking.

H.B.

4/15
59

Nordmaling

**VK:s
Nordmalings-
redaktion**

(med kontor i ing. Nils-Eric Ericssons fastighet).
Öppet vardagar kl 10—12 och 13—17. Tel. 29 och 295. På övrig tid hänvisning till red. H. Bylunds bost. tel. 29 eller red. A. Aströms bost. tel. 155.

*När något händer
ring 29 eller 155.*

*Sportnyheter
S. Dennolf, tel. 452*

**PRENUMERATION
ANNONSER**

Ingen revansch för Olofsfors mot Rundvik

I söndags spelade Olofsfors och Rundvik sin andra vänskapsmatch för säsongen. Även denna gång på Bruksvallen, Olofsfors, och även denna drabbning förlorade bruksgrabbarna med uddamålet. Resultatet blev 3—4 efter halvtidssiffran 1—1. Planen i Olofsfors är inte riktigt torr ännu, och således ganska hal, varför det inte blev något skönspele den här gången heller. Olofsfors hårdskjutande vy Lennart Nyberg gjorde 1—0 på frispark i 20:e minuten. Det var ett hårt skruvat skott från ca 25 meters håll.

I 30:e minuten utjämnade Rundviks Hans Persson på ett direktskott.

Rundvik gjorde i andra halvleken en del utbyten. Bl a sattes Bengt Degerman in som hh, vilket gav laget bättre stadga. Centern Erik Eklund gjorde efter fem minuters spel ett mål efter vackert förarbete av Bengt Degerman. Tre minuter därpå ökade vy Ola Boberg med ett hårt långskott, och ställningen stod nu 1—3. Olofsfors Nils Erik Jonsson avslutade ett fint anfall genom att slå bollen i ett tomt Rundviksmål och därmed reducera till 2—3. 3—3 blev ställningen efter 15 minuters spel in på andra halvlek. Olofsforsyttern Lennart Jonsson sköt förbi utrusande rundviksmål-vakten. 10 min. före full tid lyckades Rundviks vy Ola Boberg åter med ett hårt skott och fastställde därmed slutsiffrorna 3—4.

I gästande rundvikslaget vill man gärna nämna ytttern Ola Boberg, vars skott är synnerligen hårda och farliga. I hemmalaget

50 år fyller den 6 maj bankkassörskan fru Betty Sandberg, född Jonsson, maka till framlidne vägmästaren Halvar Sandberg, Nordmaling.

Hon är född i Långed och dotter till framlidne häradsdomaren Ernst Jonsson. Efter studier vid Vindelns folkhögskola och genomgång av olika kurser i bokföring knöts hon 1930 till K/B G. Utterströms, Nordmaling, som kassörska. Denna tjänst innehade fru Sandberg fram till 1942. Efter att under en tid ha vikarierat på kommunalkontoret anställdes hon 1943 på Västerbottens läns Sparbanks avdelningskontor i Nordmaling, som kassörska, en tjänst som hon fortfarande innehar.

Hon är en duktig yrkeskvinna och hennes smittande glada skratt och till synes orubbligt goda humör torde med säkerhet ha bidragit till nordmalingskontorets snabba frammarsch. Det är länets största avdelningskontor.

var Milton Holmberg ettrig i försvaret, och i kedjan var snabbe Lennart Jonsson på hy den farligaste. Domare var Karl Johan Jonsson, Rundvik.

Om fjorton dagar möts de två lagen igen på Bruksvallen i Olofsfors, denna gång i elitserien. Då kanske det är olofsforsgrabbarnas tur att vinna.

Kursslut i Långed

Hemkonsulent fru Gun Almbäck demonstrerar sin matlagningskonst för långedsdamerna Eva Leonardsson, Gulli Edström, Elsa Jakobsson, Elsa Ingeborg Jakobsson, Berta Eriksson, Göta Eriksson, Gundla Forsberg, Anny Edström och Ruth Eklund.

Näringslära och konsten att laga tagit del av den lärdom, som hemkonsulenten fru Gun Almbäck lärt ut. På onsdag hade man avslut programmet vid den snabbkurs i och som examensprov en extra matlagning som i dagarna tre hållits hos fru Eva Leonardsson i Nordmalings hushållsnämnda regi. Nio damer från byn har

50 år fyller i dag, tisdag, som tidigare nämnts, hemmansägare Ferdinand Strandberg, Strand, Vännäsby.

50 år fyller den 6 maj fru Edla Hortell, född Jonsson, maka till framlidne flottningsarbetaren Oskar Hortell, Öre.

Fru Hortell är född i Järvsjöby, Vilhelmina. Efter att ha haft olika platser i sin hembygd kom fru Hortell i slutet på 30-talet till Strömsörs vårdhem där hon fram till sitt giftermål arbetade som sjukvårdsbiträde. Makarna, som har tre barn, gifte sig 1940. 13 år senare blev fru Hortell änka. Hon har haft många besvärigheter att brottas med när hon ställdes ensam med de tre barnen och en nybyggd skuldsatt villa. Men hon har klarat sin svåra uppgift med heder. Med gott humör och med friskt mod har hon strävat vidare och bli arbetar hon nu sommartid som kokerska vid flottningsföreningens matservering i Öre.

Henning Jakobsson.

Pojke drunknade Körde truck över kajkant i Rundvik

14-årig yrkesskolelev
Henning Jakobsson, Brattfors, Öreälv, drunknade på måndagen då han med en truck backade över kajplanet vid Rundviks hamn och följde med trucken i djupet. Efter 45 min. fick man upp honom, men han var då redan död.

Olyckan inträffade vid 16-tiden då lastningsarbete pågick i hamnen. Pojkarna från yrkesskolan i Rundvik var nere på kajplanet

och Henning tog då utan lov en av industrins små eltruckar och körde omkring. Han behärskade dock inte fordonet. Vid en backningsmanöver vid gamla kolkajen backade han trucken ut över kaj-

Forts. på sid. 15

Pojke . . .

Forts. fr. första sid.

kanten. Trucken stod och vägde och en av Hennings kamrater ropade att han skulle hoppa, men det var för sent.

Det visade sig senare att Henning troligen fastnat under trucken. Han hade skador på ena benet. Så snart olyckan blev känd försökte man få tag på en dykare bosatt i Rundvik men lämplig utrustning fanns ej att tillgå. Under draggningsarbetet lyckades hr Ossian Nilsson, Rundvik, få upp pojken. Djupet vid olycksplatsen är mellan 3—4 meter. Den två ton tunga trucken bärgades senare.

Den omkomne var son till hemmansägare Nils Jakobsson och hans hustru Milda. Förutom föräldrar sörjes den omkomne av tre syskon.

Henning var känd som en lugn och stillsam pojke. Han hade i sitt hem i Brattfors fått en viss vana med motorfordon.

Förstämning rådde på industriområdet och runt om i bygden efter att olyckan blivit känd. I hamnen släppte danska fartyget Elvy North flaggan på halv stång.

Ökad efterfrågan får svar:

BRÖDERNA H. WALLANDER

bygger ut - FÖRDUBBLAR kapaciteten

Med nya, hypermoderna pressar (med en tryckkraft på 3.300 ton!) i nybyggda fabrikslokaler på 800 m² kan vi nu fördubbla vår produktion av BEWAL- och WANYL-plattorna — de internationellt välkända plast- och boardlaminatplattorna!

Bröderna Wallander är nord-Sveriges specialtillverkare av sådana produkter. Detta i förening med oöverträffad kvalitet har skapat stor efterfrågan... efterfrågan som nu kan täckas tack vare våra ökade resurser.

BRA produkter blir BÄTTRE — kan nå ALLTFLERA!

VÄLJ OCKSÅ NI

... eller

Andra

BEWAL

WANYL

**WALLANDER-
PRODUKTER**

— plastlaminatplattan med den hårda ytan och det vänliga utseendet. BEWAL är slagtålig... Smutsavvisande... värmesäker... okänslig för sprit, bensin, aceton och andra fläckmedel — hushållskemikalier och kosmetiska preparat. BEWAL är dessutom ett lätthanterligt material, idealiskt att arbeta med för såväl yrkesfolk som amatörer.

WANYL-plattan — inredningsmaterialet med slitstyrka. PVC-plast på hård Masonite med sidenmatt, vattentät och syrafast yta.

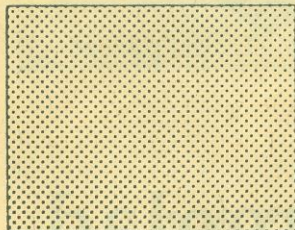
att räkna med:

MASONITE-LACKPLATTAN

— lackerad, hård masonite.

WALLANDER-plattan

— plastlaminerad, oljehärdad Masonite.

NORDMALING. Tel. växel 430.

BRÖDERNA H. WALLANDER

— Nord-Sveriges specialtillverkare av plast- och boardlaminat.

Var kan jag köpa Bewal, Wanyl och andra Wallander-plattor?

Klipp ur och skicka in kupongen.

få gratisprov på
(ange varunamn)

Till Bröderna H. Wallander,
Nordmaling.

Adress

Jag önskar veta närmaste återförsäljare på min ort, samt även

Postadress

VK 5 Maj 1959

Nordmalingdamerna som bjöd på lunch serverade klädda i Nordmalings sockendräkt. Fr. fruarna Berit Aylund, Gusti Fjellman, Doris Grandström, Alvy Densdell, Inez Arvidsson, Linnea Mikaelsson, Kerstin Nilsson och Margit Forlund.

Folkpartikvinnorna hade lyckad Nordmalingsträff

De osedliga ungdomsproblem som ventileras vid Västerbottens folkpartikvinnors distriktsmöte i Nordmaling och som kom med därvid närmast till slutan, att det i väsentlig grad var ett för-
skräckningsproblem och den angående åtgärden var att återupplåta
issa sörmer för den uppväxande ungdomens förhållande till de
vuxna och samhället. Mötet hade samlat ett hundratal ungdom och
intresserade från olika delar av länet och det blev tack vare nord-
malingsspeleppens gästfria värdskap och goda arrangemang myn-
ket lyckat.

I det ljumma majväderet hade li-
skiliga av mötendelagarna star-
tat sin färd så tidigt på morgonen,
att de efter ankomsten hann med
ett besök i Nordmalings gamla
vackra kyrka, före samlingen.
Nordmalings folkpartier bjöd på
välkommen med en utmärkt lunch,
som serverades av bygdens klädda
damer i folkkostad bespis-
ningsstuga. Gruppen sällfärdande
fru Olga Ostensson klädd också
dessa välkommen i ord och en lo-
kal ungdomsminister hjälpte till
med underhållning.

Vid ärendet, som hölls i kom-
munala mellanaskolans aula, disku-
terades arbetet inom kvinnogr-
perna med intress och många
skiftande åsikter. Reception på hur
man drar medlemmar till gruppe-
na var olika men slutligen blev
val att det alltid krävs omvårdning
och aktualitet i programmen. En-
bart politisk strömning många och
det kan inte skada att bland kny-
ta an till kvinnornas praktiska in-
tressen. Det betonas dock, att
begreppet "politik" inte får fattas
för såvitt, att som angår hemmen
och samhället är ju egentligen po-
litik.

Ärendet överlämnades till ordföran-
de fru Gunborg Ericsson, Umeå,
och till övriga styrelseledamöter
fru Birgit Rudehed, Överklinten,
fru Maria Hagård, Umeå, fru
Britta Ericsson, Umeå, fru Lasse
Sjögren, Åsle, fru Lillie Österfelt,
Luleå, och fru Sally Lefvander,
Nordmaling, med fruarna Martina
Nilsson, Kullabacken, och Marg-
rit Lindgren, Vänersås, som ersätter
fr. Hovner. Blev fruarna Ester
Lundström och Ingrid Rönne-
son, Umeå, Representant i val-
kretsförbundet styrelse blev ordför-
anden med fru Ingrid som er-
sätter och ledamöter i LSS-
distrikets representantkap fruarna
Martina Nilsson och Gunhild Ohl-
man, Yehemmark, med fruarna
Marja Skovert, Nordmaling, och
Gerda Jonsson, Norrvallen, som
ersätter.

Ansvarigheten till distriktet höjdes
till 3 kr och kvinnogruppen i
Bygdén inbjöd till nästa ärendet.
Styrelsen fick i uppdrag att vid
nästa tid anordna en hälsokonfe-
rens. Enligt kriterierna hade en
ny kvinnogrupp tillkommit i Karls-
back. Intresset för studiearbetet
hade varit gott.

Hemmet, samhället
och ungdomen

Var den sammanfattande rubriken
för en diskussion med inledande
anföranden av redaktör Matte Hag-
ård, Umeå, och rektor K. E. Fahl-
gren, Bjurholm. Hr Hagård
skisserade den snabba samhälls-
omvandlingen under de senaste 70
åren och hur den komplicerat ung-
domens situation. Kärnkraften
och efterkrigssamhället har inflyttningen
i tätorterna skett i hektisk takt
och vi har utformat dessa nya
bostadsområden utan att tänka
på barnen och ungdomens behov
av lekplatser och meningsfyllda
sysselsättningar. Samhällets
och arbetslivet har fått sådan karak-
ter att föräldrarna inte har till-
räckligt tid att leva tillsammans
med sina barn. Följden blir att
ungdomen släppts till sin egen
generation i gäng och gruppbil-
dningar och där utbildar sina egna
normer och kopplar loss från den

Alid och yngst bland ordförande.
82-åriga fru Edit Jyvedt,
Umeå, underhåller sig med 23-
åriga fru Anna-Greta Lindqvist,
Tegnå.

vuxna generationens uppfattning
och värderingar.

Rektor Fahlgren hade lämnat
en klass respektionsordningar skilja
i anonyma uppteckningar om på frå-
gan vad de unga och de aktuella
ungdomsproblem. Bland de in-
tresserna nämndes som därvid
framkom nämnde han en del. Nå-
gon hade påpekat, att medan för-
de äldre hade den uppfattningen
att ungdomar kunde tillåtas göra
en del upptåg och att det sedan
ändå skulle bli bra människor av
dem, så är dagens ungdom infer-
nalt påpassad och den kan för-
en snettakt dummhet bli märkt för
livet och därmed komma in på
förtäta väg. Andra ungdomar me-
nade, att skolan inte bör uppfylla
normer för elevernas fritid, och
att de unga borde få ta ansvar för
sitt eget liv, hellre än att det skul-
le uppfyllas av mamma förbud.
Såvitt är allting förbjudet, och ofta
är det just förbudet som gör det
så spännande att leva farligt och
gå balansgång på gränsen till det
otillåtna.

I sina kommentarer framhöll hr
Fahlgren, att det i nutidens sam-
hälle är en vanlig metod att
hävda att de unga skall i allt ta
ansvar för vad de gör. Den unge
kan inte alltid förestå och överbli-
ka verkningarna av sina påhitt
och tilltag. Barnavårdsnämnden
är exempelvis skärpt nu, och ett ob-
tänksamt ungdomsupptåg kan lätt
få följder som sätter märken för
hela livet.

Ungdomen i dag är inte sämre
än gångna tider, men den befin-
ner sig i en svårare situation. Frens-
delarna är flera och de gemens-
amma, fasta normerna har "fö-
rutsatt bort". Därför måste man åter-
ställa normer att hålla sig till och
därvid måste en återfrysning ske
till kristna värderingar. Kristen
ungdom skapar inga problem i
samhället. Den kända Örebro-kam-
panjen i ryste att väcka föräldra-
na till insikt om behovet av ge-
mensamma uppföringsnormer i
svårast tänkbara frågor, är ett grepp att
ta fasta på också på andra orter.
Men det viktigaste är att föräld-
rar och barn måste få mera tid
att leva tillsammans. Föräldrarna
måste på ett helt annat sätt än
som nu blivit vanligt ta sin upp-
gift på allvar.

Efter anförandena följde en liv-
lig diskussion, där man gick in på
flakilliga praktiska problem. Det
betonades också att kvinnogr-
perna var och en på sin ort kan
ta initiativ i fråga om att förbättra
samhällsmiljön och påverka för-
hållningarna i rätt riktning. Vid
avslutningen underströks År-
smötets tack till värdegruppens
genom att ordföranden fru Gun-
borg Ericsson överlämnade en
blomsterkrans till fru Olga Os-
tensson.

av ålder typ Lixom
de vanligaste anmärkningarna
gällt allmän ordning och renhåll-
ning, personlig hygien samt un-
derhål av lokaler och maskiner.

Av 720 inspekterade livsmedels-
affärer har 7 varit av så dålig
sanktaffhet, att länsstyrelsen
förordnat utdömmen eller förbud
att saluhålla andra livsmedel än
tillräckligt förpackade och ej öm-
kliga sådana.

Ur inspektionsrapporterna kan
följande exempel på anmärkning-
ar anföras:

Personal med inga eller smut-
iga skyddrockar, i förhållande till
omfattning för tränga lokaler, de-
störing av vägar mm med krus-
papper o dyt, ej avskilt utrymme
för mjölkkyllak, som saknar me-
kanisk mjölkutmätare, inga eller
otillräckliga kylutrymmen, för
maskinisk, nyrenedda kylrum, som
saknar ventilationsanordningar,
rosta galler i kyldiskar, stark in-
bildning i frysfrysar och frysdö-
rar, förorening av fisk fisk i
charkavdelning och exponering
av köttvarer på öppen, skydd disk.
Fria och med 1954 har mera
väsentliga standardförbättringar
företagits i 435 av årets ca 947
livsmedelsaffärer.

Beräffande fordon för kringfö-
ringshandel har de vanligaste an-
märkningarna varit dåligt allmänt
underhåll, beroende på att fordon-
en går förfärligt utslitna alla van-
dagat, bristfälliga och olämpligt
placerade anordningar för hand-
tagning, olämpligt varusortering
såsom lösa retacker o dyt, överbe-
läggnig, dålig personlig hygien
samt följd av kombinationen
chaufför-affärsbiträde och kring-
föringshandel kombinerad
med godstrafik.

På hälsovårdsmöternas regi-
strering av fordonen och besök-
ning av kringföringshandeln allt-
jämt är mycket bristfällig, har
statspolisens anordnats att vid den
flygande besökningar i mån av till-
kontrollera, att kringföringshand-
eln är försedd med giltiga in-
by om godkännande. Statspolis-
en har förklarat sig villig att biträ-
da härmed.

Den nya kungörens med skärp-
ta föreskrifter angående beak-
feninghet och utrustning av fordon
för kringföringshandel, som är un-
der utarbetande av Veterinärsty-
relsen, emottas med största till-
fredsställelse av både hälsovårds-
myndigheterna och de fasta livs-
medelsstandarna.

Av Årets inspektioner att di-

Kolla om det är veck på plastfickan!

VÄSTERBOTTENS-KURIREN nr 102 tisdagen 5 maj 1959

PLATTFABRIKEN I NORDMALING VÄXER UT ETAPP EFTER ETAPP

Den Wallanderska fabriken ligger på kvarteret Smeden och där har br. Wallander smidit utbyggnadsplaner under mer än två decennier. Diskuterar här Harald och Bengt Wallander ytterligare utbyggnad?

Fabrikör Axel Fjellman, Mariestad, en av landets förnämsta tillverkare av pressar, provar sin anläggning i Nordmaling. Han är brunbränd men så kom han också direkt från Kanarieöarna till Nordmaling.

En ny norrländsk industri har sett dagens ljus på de senaste månaderna. Det är firma Bröderna H. Wallander i Nordmaling som utvidgat sin fabrik för olika plattor med en avdelning som tillverkar BEWAL plastlaminat — en platta med en hård och oöm yta i olika färger och vackra, behagliga mönster.

Den framåtgående fabriken är ett vackert exempel på hur företagsamma norrlänningar kan vara. Från början ägnade sig familjen Wallander åt jordbruk men lönsamheten var dålig och 1927 slog sig bröderna Henrik och Harald på måleri. De startade en målarfirma. Snart hade de också en färghandel. Eftersom man i det närliggande Rundvik tillverkade masonite utökades verksamheten med en förädling av Rundviks masonite. 1934 tillverkade firmans Masonite lackplattan (Lackbord) och 1952 var man framme vid en plastbelagd hårdad masonite, kallad Wallander-plattan. Redan året efteråt kom man med en ny produkt, Wanylplattan, en PVC-belagd wallboard. Tillverkningen av sistnämnda platta har haft försökskaraktär tills man i början av detta år kunde installera en ny press och ta nybyggda fabriksutrymmen i anspråk. För några dagar sedan kunde firmans officiellt visa anläggningen för landshövding Filip Kristensson, representanter för företagarföreningen och pressen.

ton. Plattan har ett format av 125 x 275 cm och täcker sålunda en vägg från golv till tak. Den får sin förnämsta användning vid inredning av bad- och duschrum, bastubyggnader och liknande rum men kan ju också tänkas i köksinredningar och snart sagt vilka byggnationer som helst. En av firmans mest uppskattade produkter är svarta tavlor i klassrum, som inte längre är svarta utan gröna. Vid demonstrationen visades tillverknings sättet. Man lägger olika papperssorter tillhopa med mönsterark och en sk overlay, ett genomskinligt papper överst. I pressen trycks det hela mot en glansplåt som ger produkten dess blanka yta. Officiella provningar pågår vid Statens provningsanstalt men dessa resultat föreligger ännu inte. Av firmans egna prov har framgått att Beawal-plattan inte har någon märkbar längdutvidgning efter att ha legat i vatten i 30 timmar. Plattan är cigarrettsäker och tål rätt höga temperaturer.

I ett tal vid lunchen i samband

Det betyder att fabrikationen är i full gång allaredan och den nya produkten på väg att introduceras inte blott i vårt land utan över hela världen. Man räknar med marknader i sommar i Europa och så småningom tror man sig få insteg också i andra delar av världen. Det alltså lovande ut för exporten.

Fabriken ligger i själva Nordmalings samhälle och tomten är nu så helt utnyttjad som tänkas kan. 2.446 kvadratmeter golvyta förfogar man över och 33 man sysselsättes med nuvarande produktionstakt. Man arbetar bara i ett skift men går exporten enligt förväntningarna dröjer det nog inte länge förrän man kör med dubbla skift — kanske rent av tre.

Investeringarna är inte små. Firman har sammanlagt investerat inemot miljonen i anläggningarna och för att klara den sista utbyggnadsetappen och maskinutrustningen har företagarföreningen bistått med krediter.

De nya plattorna tillverkas i en press av Fjellmans fabrikat, som är mäktig ett presstryck av 3.300

med visningen gratulerade den hövding Kristensson företaget till den genomförda utvidgningen och uttalade sin glädje över att västerbottningarna visar så god företagaranda. I en skämtsam vändning med skånsk accent gav han västerbottningarna epitetet "Norrlands smålänningar" med tanke på den växande småindustrien. Den wallanderska fabriken hade en så lovande utrustning och marknad att den mycket väl inom kort kan vara en storindustri till gagn för inte blott Nordmaling utan hela länet och landet.

H.

Målarmästare Harald Wallander som tillsammans med brodern Henrik grundade firman ventilerar problemen med landstingsdirektör Gunnar Heimer.

Nordmalingsfjärden isren

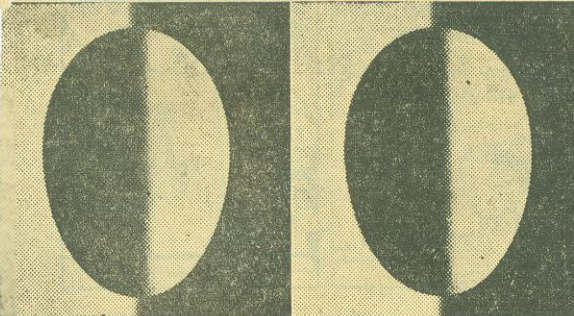
Nordmalingsfjärden blev natten till söndagen isren (ifjol bröt fjärden den 14 maj). Full fart är det nu vid T-kajen i Rundvik, där motorbåtsägarna gör sina farkos-er färdiga för sjösättning. En del har blivit klara och redan hunnit röva på fiskelyckan.

F. Ångbåtsbefälhavaren Holger Eriksson, Rundvik hör till dem som brukar ha sin båt och sina fiskedon klara i god tid till vårens sjösättning. På bilden ses han med sin båt som ligger nymålade och värtustad på bryggan och bara väntar på att bli doppad i böljan.

Sjöfarten på Rundviksindustrin har hållit på sedan i mitten på förra månaden. För närvarande lastar ms "Elvy North" masonite för England och ms "Mutua Fides" trävaror för Holland.

5/5 59

BYGGNADSFIRMAN
Nils-Eric Ericsson
Nordmaling
har utfört byggnadsarbetena i Bröderna Wallanders nya fabrik i Nordmaling.

Kan Ni se skillnaden?

Två "likadana" ägg kan vara så olika — till innehållet. Samma gäller board: likhet i utseende är inte — likhet i kvalitet. Skillnaden kan vara betydande! Begär därför uttryckligen äkta MASONITE — nöj Er inte med "något liknande", när Ni vill vara säkra om bästa resultat. Provningsanstalten har testat MASONITE och andra boardfabrikat betr. tjocklekssvällning och vattenabsorption. Resultatet av undersökningen visade att MASONITE var klart överlägsen. P. Wikström J:or, Stallgatan 3, Stockholm C, tel. 10 99 25 ger gärna ytterligare fakta om provningarna.

 Vänd på skivan — där finns märket som markerar skillnaden

MASONITE®

Ungdomsterräng i Floxen-marker

IFK Rundvik hade i söndags anordnat en träningstävling i terränglöpning i trakterna kring i terrängsammanhang anrika Floxen.

Pojkarnas lopp på 1500 m blev rena familjemästerskapet, då tre bröder Löfgren från Lögdeå ställde upp. Yngste grabben i brödratrion 15-åriga Donald vann med 6 sek. tillgodo på brodern Harry.

12-åriga Siv-Britt Johansson — lovande skidflicka i IFK Rundvik — var ensam tös som ställde upp, men gjorde en strålande prestation och var endast en minut efter seg-raren i pojkguppen.

De två juniorernas duell var knivskarp. Roland Söderström vann med någon centimeter till godo på sin kamrat Åke Arctae-dius. Resultat.

Pojkar 1500 m: 1) Donald Löfgren, Lögdeå SK 6.07, 2) Harry Löfgren, Lögdeå SK 6.13, 3) Hasse Löfgren, Lögdeå SK 6.27.

Flickor 1500 m: 1) Siv-Britt Johansson, IFK Rundvik 7.07.

Juniorer 3000 m: 1) Roland Söderström, IFK Rundvik 10.42, 2) Åke Arctae-dius, IFK Rundvik 10.42.

Roland Söderström (t.h.) vann juniorklassen med Åke Arctae-dius på andra plats.

Öre missionsförsamling 40-åring som tillväxer

Nordmaling (VK) Stigande medlemssiffror, god sammanhållning, talrikt besökta möten och ett levande intresse för missionen är kännetecknande för Öre missions- och ungdomsförening. Föreningen, som bildades den 25 maj 1919, firar nu på onsdag och torsdag sitt 40 års jubileum.

Allt sedan föreningens tillkomst har större delen av bygdens befolkning varit sluten till dess verksamhet, tagit del av förkunnen samt stött spridandet av missionsbudskapet. Förutom av EFS predikanter gästas föreningen ofta av församlingens präster och man har under en följd av år bedrivit söndagsskola.

Framlidne torparen Jonas Lundmark blev föreningens förste ordförande. Han var en stridbar, stark människa och fungerade som bönpräst och läsare — läste Rosenius och postillan och höll under en följd av år den väckelse som blivit följden av den då unge predikanten E. A. Johanssons förkunnelse, vid liv. Efter Lundmarks bortgång i mitten på 30-talet blev flottningsarbetaren Alfred Tjernström ordförande. Han efterträddes av hemmansägare Helmer Johansson. Nuvarande ordförande är lantbrukare Helge Persson.

Närmare 50-talet medlemmar fick föreningen vid starten och medlemssiffrorna har hållit sig rätt konstanta genom åren. Efter den väckelse, som gick över byn 1956/57 har medlemsantalet ökat till ett 70-tal d.v.s. cirka hälften av byns befolkning.

Sju medlemmar finns kvar av dem som var med och bildade föreningen 1919. Bland dem är makarna Jenny och Alfons Brännlund.

Kassör i 40 år.

Alfons Brännlund har alltsedan starten varit föreningens kassör. Vid vårens årsmöte lämnade han dock över sysslan i yngre händer.

Under åren har inkomsterna varierat från 700 till 10.000 kr. Huvudparten av behållningen har tillfallit EFS inre mission.

Efter att tidigare ha hållit sina gudstjänster i skolan började man 1939 bygga det bönhus som sedan 1942 har tjänat som bygdens gudstjänstlokal. Byggnaden har helt tillkommit på frivillighetens väg.

Medlemmarna tecknade sig för dagsverken. — Alfons Brännlund gjorde 30 dagar — och bygdens bönder skänkte timmer, som sedan sågades till bräder och plank.

Templet har under senare år renoverats och är en ljus och trivsamt mötesplats.

Anders

Inför höstens VVS-mässa i St Erikshallen i oktober som arrangeras av Värme-, ventilations- och sanitetstekniska föreningen, har mässans kommissarie direktör Walter Wall-Hörgren inbjudit svenska konstnärer till en skulpturpristävling avseende skulpturer utförda av rör, profiler eller plåt. Tävlingsförlagen skall vara insända före den 24 augusti och kommissariatet hoppas att kunna utföra de 3 bästa förslagen och presentera dem tillsammans med de övriga förslagen på VVS-mässan.

Som jury fungerar professor E. Segerstad, professor Bror Marklund samt mässans kommissarie.

I 40 år har Alfons Brännlund varit föreningens kassör.

En prissumma på 5.000 kr står till förfogande.

Det är första gången i Sverige, som det inbjudes till en allmän pristävling för skulptörer av denna art.

Vår älskade lille Henning

har endast 14 år gammal hastigt lämnat oss, för att vara hos barnavännen Jesus. I vår djupa sorg deltagar släkt och många kamrater.
Brattfors, Öreälv
den 4 maj 1959.

NILS och MILDA

JACOBSSON

Eivor

Valter

Lars-Gunnar

Farmor, mormor och morfar.

Snart bröt du upp,
Snart drog du bort
En flyktig gäst.
Ditt liv blev kort,
En vår, som blott i blomning
gick
En gryning, som ej dagas fick.

Vår kära mor,
farmor och mormor

Katarina Kristina Hägglöf

f. Rohlén

* 27/6 1888

har i dag lugnt och stilla gått över gränsen till sitt himmelska hem. Sörjd och saknad.
Djupsjönäs den 3 maj 1959.

Barnen

Hemland där sol ej dalar,
Hemland för tröttad själ,
Stilla när Herren talar,
Han gör ju allting väl,
Hemland, hemland saliga ljuva hemland
Eviga vår dit ej döden når.
Saliga ljuva hemland.

Jordfästningen äger rum söndagen den 10 maj kl 15.00 i Nyåkers gravkapell. De som önskar hedra den bortgångnas minne med sin närvaro inbjudes till kyrksalen efter jordfästningsaktens slut. Meddelas endast på detta sätt.

Fredagen 8 maj 1959

SVÅR VÅRFLOD I ÖREÄLVEN

Hemmansägare Valdemar Holmgren har nära till vattnet. Vägen till fastigheten är översvämmad och familjen har endast en smal landtunga att komma torrskodd på.

Gårdar kringflutna Flottning omöjlig

Nordmaling (VK) Det är inte bara Mellansverige som drabbas av den häftiga vårflooden. Även Öreälven svämmar över sina brädor och i Hummelholm och Örsbäck har man det besvärligt. Svårast utsatt synes Nordströms såg och Hyvleri i Örsbäck vara. Större delen av brädgården är kringfluten av vatten, som på sina ställen går upp mot virkesstabbarna. Kringflutna lador finns det lite varstans. Någon större skadegörelse har dock ej inrapporterats och från Örans tillflöden meddelas att vattenmängden är i avtagande.

Skulle det komma regn kan situationen lätt bli kritisk. I Hummelholm är hemmansägare Valdemar Holmgrens fastighet nästan helt omgärdad av vatten. På vedbacken fick man under måndagen sluta med vedkapningen och i stället försöka rädda de kringflytande vedklabbarna. Brodern Anselm Holmgren har även

han stora delar av sin åker under vatten. Bröderna är dock rätt vana med översvämmningar och ännu fattas det 40 cm till rekordnoteringen 1927.

Det torde dock vara länge sedan det var så stor vattenföring i älven som i år. Översvämmningen

Forts. på sid. 9.

VÄSTERBOTTENS-KURIREN nr 104 fredagen 8 maj 1959

Ny nordmalingskaj på glid

Norra delen av den 126 meter långa kajen. Just där mannen står har kajen glidit utåt och den lilla utbuktningen på sju centimeter. Sju futtiga centimeter, som kom att tyda 200.000 kr.

JUSTERINGSARBETET KOSTAR 200.000 KR.

Den bekanta "benknäckarkajen" i Nordmaling har ännu inte helt spelat ut sin roll. Den farliga kajen är visserligen borta och har ersatts med en ny fin kajanläggning, som byggdes genom statligt beredskapsarbete och som invigdes för ett par år sedan. Men den nya fina kajen kom att bli en koloss på lerbett. Den började glida utåt och det blev en utbuktning i norra delen av kajen på 7 centimeter. Nu skall den klubbas fast. Men kajens "rörlighet" resulterar i betydande extra utgifter. Kanske bortåt 200.000 kr.

Varför har det blivit på det här sättet? Uppenbart är att det brustit en hel del i de markprov som på sin tid togs och som kom att avgöra grunden för konstruktörens beräkningar.

Den nya kajplanen går delvis över den sk Sumpen invid gamla magasinet. Det var på sin tid

en väl anlitad småbåtshamn. När nya kajen byggdes fylldes sumpen igen. Det var på vintern, arbetet drevs ju som statsligt beredskapsarbete med tonvikt på vinterjobb och sumpen fylldes inte bara av sten och sand utan också av is. När våren och sommaren kom satte det hela ihop. Dragstagen till kajen, som förankrats strax ovanför, följde delvis med och kajbandet gjorde den omtalade utbuktningen. Det visade sig också att kajplanet var ytterst ömtåligt för överbelastning i början.

Expertisen kallades på nytt. Byggnadsfirman, som självfallet följt konstruktörens ritningar fick vända åter till Nordmaling. Dr Lars Östlund fick huvudansvaret för nya ritningar och nya beräkningar. De tog närmast sikte på en förstärkning av kajplanen genom pålning inom det ömtåliga sumpområdet. 125 pålar om 6-10 meters längd har drivits ned. Samtidigt förlänger man dragstagen till mera bärkraftig och säkr grund. De förberedande arbetena började den 7 januari och just nu är pålningsarbetet undanstökat. Nio nya dragstag, om 39-43 meters längd, har tillkommit.

Även norra delen av kajen, som utformar den nya småbåtshamnen, har delvis "säckat ihop". Här har järnsponten satt 30 centimeter. Med hjälp av åtta 16 cm dipbalkar har man nu satt stopp för vidare sättningar berättar arbetsledaren, Contractors ingenjör Nils Johansson.

Intet ont som inte har något gott med sig.

Så långt kan man alltså tala om bakslag. Men det finns också en och annan ljusglimt. För det första har försäkringsarbetena av kajen lämnat arbete åt 14-19 man under en period då arbetslösheten har legat över nordmalingsbygden. Arbetsförmedlingens föreståndare Gunnar Rönnberg, som tillika är kommunbas, har en ljus syn på saken.

Tur att vi inte byggde magasinet i samma svep. Magasinet kommer att placeras just där pålningsarbetena nu genomförs. Hade magasinet stått på plats och byggts i anslutning till kajen, som meningen ett tag var, då hade situationen varit allvarigare. Nu får man bygga det nya magasinet direkt med förankring på de just nedslagna pålarna, och därmed är magasinets grund säker. De 200.000 kr som förstärkningsarbetena av Nordmalings nya kaj sannolikt kommer att kosta, och som så småningom kommer att fördelas mellan arbetsmarknadsstyrelsen och Nordmalings kommun, är med andra ord inte bortkastade.

H. B.

VÄSTERBOTTENS-KURIREN nr 104 fredagen 8 maj 1959

VACKER VÅRKONSERT I NORDMALING

Nordmaling (VK) Meteorolog Bo Lindahl gjorde succé, som violinsolist i Johan Svendsens underbara Romans när Nordmalings musiksällskap på lördagen avslutade sin verksamhet för säsongen med att ge konsert i Lögdeå skola. Det var förövrigt en mycket givande musik- och sångafton och till synes outtröttlige dirigenten bagarmästare Harry Oldberg, Rundvik har all heder av sitt arrangemang.

Efter att ha fått den tyvärr rätt fåtaliga publiken i feststämning med "Tre små trumslagarpojkar" och "Dalmarsch" av Peterson-Berger gavs Symfonia n:o xx av J. H. Roman.

"Jungfrun under lind" av Peterson-Berger och "Sommarnatt" av Schrader följde med herr Holger Kölvik, som sångsolist, ett mycket uppskattat inslag.

Rundviks blandade kör sjöng därefter en serie folkvisor till orkesterackompanjemang och Harry Oldberg trollade även med publiken in i sångens förtrollande värld.

Spelmanslag på Tysklandsresa

Bjurholms spelmanslag, som till midsommar, tillsammans med kö-

ren Pro Musika skall ut på turné till Tyskland, gav sen prov på sitt kunnande och fick många applåder bl a för sin duett mellan gök och taltrast.

En verklig prestation gjorde solisten och orkestern i sitt framförande av Svendsens Romans. Det blev en verklig högtidsstund för musikälskare och det är beklagligt att orkestern så sällan framträder. Regelbundet återkommande konserter torde med säkerhet verka stimulerande på musikintresset publikt sett.

Som avslutning spelades "Crescendo" av Per Larsson och "Solöga" av Seymer varefter kör och orkester i finalen framförde "Wien, du mina drömmars stad".

Anders

Nordmalings musiksällskap är ett av de få som håller sig med en kvinnlig trumslagare, fru Britt Grundström, Rundvik.

ms spelmanslag d.v.s. köpman Arne Lindqvist, Öredalen, er Birger Grenholm, Slättmark, Bjurholm, målaren Bertil berg, Bjurholm och hemmansägare Carl Strandberg, Gräsmyr reser i sommar på turné till Tyskland.

Outtröttlige dirigenten Harry Oldberg, tog med sig publiken in i sångens förtrollade värld.

Olofsfors gjorde 7-2 på N-maling

Olofsfors generalrepeaterade inför söndagens serieremär mot nykomlingarna i division V Vin-de/Anäset genom att besegra IF kalkkonkurrenten Nordmalings med hela 7-2, halvtid 4-1.

Det blev Nordmaling förumrat att göra första målet. Västerlänna Kjell Agren kom fri och lyckades överlisa i övrigt säkra Ragnar Mattsson. 5 minuter senare utjämnade Olofsfors med ett skott av centern Nils Erik Jonsson. Bollen tog i överligaren och studsade i ett hjärt skott av västervärtern Len-nart Nyberg. I 38:e minuten ökade till 2-1 med en perfekt nick. Strax efter fastställdes brodern Nils Erik halvtidsresultatet 4-1 efter ett ha serverats en idealpassning av Len-nart Nyberg.

I andra halvlek hade de båda la-gen gjort ett par omplaceringar. Bl. a. spelade Nordmalings lagte-dare Olle Berg västervärter i stäl-let för på vänsterbacken neddrag-ne Sune Sjöström. Nils Erik Jon-son ökade till 5-1 i 25:e min. var-efter Olle Berg lurade bort sin back och gjorde 5-2 efter en halv-timmes spel. Lennart Jonsson öka-de till 6 - 2,5 minuter senare ge-nom att slå bollen i öppet mål se-dan keepern Bengt Olof Käck gjort en omotiverad utrusning. Slutresultatet 7-2 fastställdes väns-tervärtern Lennart Nyberg med ett långskott som Käck missräknade sig på.

Hemmalaget hade sina bästa i bröderna Lennart och Nils Erik Jonsson. Lennart Nyberg och Rag-nar Mattsson. I gästernas lag som ännu verkar ha en hel del o gjort i träningsväg - var center-halven Gösta Nilsson samt in-trä-sarna Kjell Agren och Ove Bokvist säkra. Domare Otto Areblad, Rund-vik. Severt

Ny skolbuss i Nordmaling

Den nya skolbussen har just anlänt till skolan efter sin jungfruresa. På sidan finns Nordmalings sockenväpen.

Nordmalings skoldistrikt har låter rätt hyfsat. Förare på bussen är John Jonsson.

Nordmalings skoldistrikt har fått en ny skolbuss, en Volvo Viking med 115 hkr dieselmotor och med karossen från Bröderna Hägglund, Gullänget. Den kostar drygt 70.000 kr.

Det är snart femton år sedan Nordmaling köpte sin första skolbuss, och då var man pionjär på området. Den här bussen fraktar 136 skolbarn dagligen i olika riktningar. När skolkörskurserna är aktuella blir det ytterligare ett 25-tal elever som får följa med bussen. Kostnaderna för bussen blev under fjolåret, enligt tf rektor Rolf Hakansson, drygt 25.000 kr eller 51 öre per km. Så det

70 år fyller den 10 maj fd byggnadsträarbetaren Albin Westlund, Nordmalings mcp.

Han är född i Nyland, Grundsunda socken, där hans föräldrar var hemmansägare. Strax efter sitt äktenskap övertog han ansvaret för ett arrendehemman i Skademark, som han brukade med nit och kunnighet under rätt många år. När makarna dog flyttade han till Lögdeå och blev byggnadssnickare för hela slanten. Han är något av en tusenkonstnär och som träarbetare har han gjort sig känd och erkänd i sin bygd. Numera är han bosatt i Nordmaling. Han är en omtyckt och uppskattad medmänniska.

Vår käre broder

Erik Söderqvist

* 10/11 1890

† 6/5 1959

har efter en längre tids lidande gått hem till sin Frälsare, sörjd och saknad av oss syskon och vänner.

Bergsjö, Norrfrors den 8 maj 1959.

Syskonen

Hemma, hemma, få vi vila
Efter slutad kamp och strid.
Hemma, hemma hos vår Fader
Väntar oss en evig frid.

Jordfästningen äger rum i Nordmalings gravkapell anandag pingst kl 13.00. De som med sin närvaro önska hedra den bortgångnes minne inbjudes till gamla prästgården efter jordfästningsaktens slut.

70 år fyller den 11 maj i Lina Karlsson, född Johansdotter Högränn, Hörsjö.

Hon är född i Hörsjö och gatte sig 1922 med hemmansägaren Jönas Karlsson.

Jönas Karlsson och makarna b satte sig på Högränn. Då m ken ofta anlides i ideella och politiska sammanhang ble fru Karlsson arbetsbörda mången gån betungande, me som den verkliga hemmets

kvinnor hon var skötte hon syslorna i ladugård och hushåll glad och förnöjd. Högtidsdagen firar hon på annan ort.

9/5 1959

60 år fyller den 18 maj hemmansägaren Hilmar Moström, Överlögda, Norrfrors.

Han är född i Bjärten där han i unga år bl. a. arbetade som sågare. 1935 kom Moström att köpa sig ett hemman i Överlögda och har under åren ägnat sin egendom stort intresse. Den odlade arealen har

utökats genom nyodlingar och han har uppfört ny ladugård samt förbättrat mangårdsbyggnaden. Vid sidan om sin odlargärning har Moström kört timmer för Nordmalings ångsågs AB räkning samt deltagit i bolagets skogsårdsarbeten. Han är intresserad medlem i RLF och jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse samt tillhör numera Norrfrors DUF.

60 år fyller den 19 maj stationsmästaren Karl Fabian Lindgren, Umeå.

50 år fyller den 18 maj fru Lilly Kristina Boman, född Eriksson, Gumboda, Anäset. Hon är född i västra Hökulla, Nordsjö, och gifte sig 1932 med Karl Boman. Maken var då gruvarbetare och makarna hade ett mindre hemman och tre kor som sköttes av fru Boman. Hon är mor till 11 barn, varav 8 är i livet. 1952 köpte makarna ett större hemman i Gumboda, Anäset.

16/5 59

16/5 1959

Dans på idrottsparken i Rundvik

Lördagen den 23 maj kl 21—01

Musik: 59

Sven Geys orkester

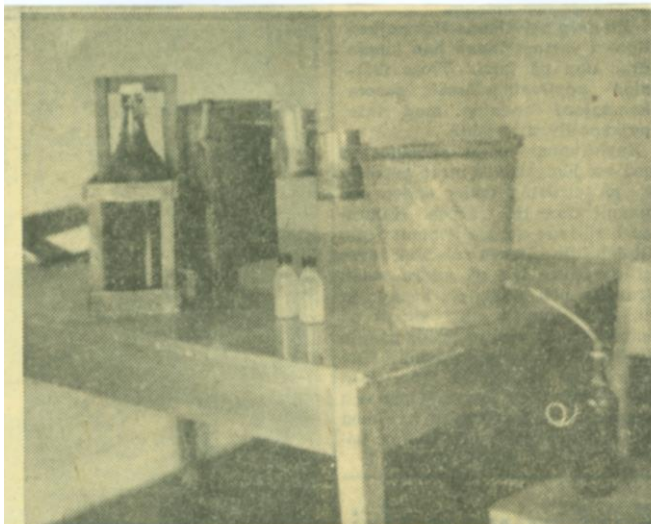
Hörsjö Folkets Hus

PINGSTDAGSDANS kl 21.00—01.00

Musik: KAMSJÖPOJKARNA med vokalist.

G. o. H. u. f.

Brödernas enkla men fullt funktionsdugliga "apparat" uppställd på polisstationen i Nordmaling. Oljeburkarna mellan de två kär-
len skall ta bort "finkelsmaken".

Bröder brände i Nordmaling

Nordmaling (VK). Nordmalingspolisen lade på lördagen beslag på två företagsamma bröders pingstglädje, en del färdigtillverkad vara, sex liter mäsik plus en nyss använd apparat. Polisen hade haft på känn att allt inte stod rätt till hos bröderna och när de kom på undersökning fann de bröderna i bakfylla och en flaska med något hembränt i.

Landsfiskal Lennart Levander, som ledde undersökningen, och polismann Verner Axroth satte igång sökandet efter tillverkningsplatsen trots att bröderna bedyrade att de "hittat" flaskan med spriten. Apparaten var dock väl gömd i en skogskoja och det var först efter det att bröderna erkänt och visat dem på spåren som man fann apparaten.

Systemspriten är för dyr, ansåg bröderna, som är i 30-årsåldern och tidigare är straffade för hembränning. Genom hemtillverkning ville de skaffa sig billigare drycker och det synes som om de endast har bränt "till husbehov". Sex gånger under våren, säger sig bröderna ha "bränt" efter att ha haft mäsiken att jäsa i myrstackar.

Trots att deras apparat var av skäligen enkel konstruktion hade bröderna fått fram en rätt klar dryck med troligen hög alkoholhalt. Finkelsmaken hade de i viss mån fått bort genom anbringande av två "finkelkammare".

Gott studieår i Nordmaling

Folkskollärare Curt Ahlberg, ordförande i Medborgarskolans lokalavdelning i Nordmaling, har all anledning att känna sig tillfreds med studieåret 1958/59. I dagarna håller han avslutningar på löpande band med sina studiecirklar. Häromkvällen var det "Allt för Eva", som avslutades med att juvelaren Lars Kjellin, Umeå, talade om smycken.

Deltagarfrekvensen i de olika kurserna har varit mycket god. I kursen "Allt för Eva" kom det om många efteranmällda. Förutom guld och ädla stenar har man i denna kurs behandlat skönhetsvård (fru Kerstin Sehlstedt), hårvård, (fru Olga Berggren), konsten att tillverka hatt (fru Ingrid Dahlbäck) blommor i hemmet (Sven Erixon), att vara värdinna (Barbro Sehlstedt) samt klädvård (fru Mona Bylund, Umeå).

Två motorkurser "Lär känna din bil" med verkställare Helmouth Fischer som lärare, är snart klara för avslutning. Konstnären Ivar Rönnberg, Lögdeå, har lärt en grupp på tio målning och textiltryck, och i Hörnsjö slutligen har man i SFM:s regi läst engelska med folkskollärare Bror Nilsson som lärare. Sammanlagt har ett 70-tal personer deltagit i SFM-kurserna i Nordmaling.

Bergerkristall från Tärna kan lura många tro sig ha funnit värdefullt mineral. På bilden visar juvelerare Lars Kjellin, Umeå upp ett i och för sig värdelöst stycke av de röda kristallerna för fruarna Inger Olga Berggren, Elsa Fallquist och Inga Lisa Wallander.

Avakurvorna bort till hösten

2,5 km av riks-13

kostar en miljon

Avakurvorna bort från riks-13 redan till hösten.

Närmare en miljon kronor beräknas den 2.444 meter långa väg-
stumpen av riks-13 söder om Ava och fram till länsgränsen kom-
ma att kosta. Det blir således dryga pengar per meter färdig
väg, men så har också byggnadsfirman Arnerad Betong, Stock-
holm, som har bygget på entreprenad, en hel del svårigheter att
brottas med. Vägen går till större delen över berg och över 13.000
kvm måste sprängas — ett berg som enligt expertisen både är
svårborrat och besvärligt att spränga.

Men kostar det så smakar det.
De många svåra, mångomskrivna
kurvorna, däribland den sk döds-
kurvan, kommer bort och man får
en sju meter bred belagd körba-
na och tre meters hårdkomprime-
rade vägrenar. Vägen blir såle-
des 13 meter bred, dvs den får
samma bredd som den under bygg-
nad varande riksvägsdelen mellan
Nordmaling och Hörnefors.

Fin utsiktsplats

En alldeles förtjusande utsikts-
plats kommer bilisterna att få på
krönet av Bastuberget. Där öpp-
nar sig en vid utsikt över Deger-
bukten och de bilister, som har
tid att stanna på den 120 meter
långa rastplats som skall byggas
får tillfällen att njuta av havet
och friska vindar.

Det kommer förövrigt att bli tre
fina rastplatser på den jämförel-

sevis korta sträckan lovat plats-
chefen, gemytliga verkställaren
Jonas Jonsson, Ludvika. Vid Stri-
bäcken bör det bli en verklig idyll
kring den slingrande bäcken som
tom har friskt vatten att bjuda
på.

Enligt kontraktet skall den nya
vägen vara klar redan den 1 ok-
tober detta år. Det innebär att
arbetet måste forceras nu under
sommaren och en del av maski-
nerna kommer att köras i skift.

Att denna vägomläggning kom
i gång så snart är till stor del ar-
betsmarknadsstyrelsens förtjänst.
Drygt ett 30-tal man plus sju av
firmans egna har haft arbete se-
dan tidigt i vintras. De flesta ar-
betarna är från orten, men det
finns även en del långväga, som
bor i ett av arbetsmarknadssty-

Damigt så det förslår är det för Sven Åström, Levar, vid kross-
verket.

relsen upprättat barackläger i
Ava.

Byggnadsfirman

är fram till den 30 maj i år bund-
na av att ha 35 man av arbets-
förmedlingen hänvisade arbetslö-
sa. Stuveri- och kommunalarbeta-
re och andra yrken är represente-
rade. Detta har ställt till en hel
del krångligheter för oss med tä-
ta ombyten av jobbare, berättar
sprängarbasen, gotländske verk-
mästaren Stig Krusell. Det går in-
te i en handvändning att låra upp
ovant folk till driftiga anläggnings-
arbetare.

Delvis för att bereda sysselsätt-
ning har firmen uppmonterat ett
krossverk och den kommer själv
att tillverka allt makadam och
krossgrus för vägbygget och be-
läggningen. Av den varan beräk-
nas det gå åt cirka 14.000 kvm
och den multrande stenkrossen
får gå många dagar för att klara
av den uppgiften.

IMB-beläggning

Vägbanan kommer att få en sk
IMB-beläggning, det vill säga tjär-
indräkt makadam av samma typ
som nu är lagd genom Lögdeå och
Mo byar. Slitbanan kommer dock
ej attläggas i år. Vägen får någ-
ra år på sig att sätta ordentligt,
innan den slutliga finputsen läggs,
på om något år.

Anders

Kalle Hallin, Levar, laddar med dynamit under överinseende av
sprängarbasen Stig Krusell.

Bernt Molin, Nordmaling.

Platschefen vägmästare Jonas
Jonsson, Ludvika.

Kandidatbesök i Nordmaling Lärarhögskolans i Umeå kandidater besökte på torsdagen Nordmalings sjukstuga. Det var sammanlagt 14 kandidater och två läkare som togs emot av doktor Bengt Bohman, vilken visade sjukstugan och kronikerhemmet samt gav de nedresande en orientering i läkar- och sjukstugevården på landsbygden. I tåten kommer här doktor Bengt Bohman och doktor Eva Gustafsson.

JORDFÄSTNINGAR

I Nordmalings kyrka jordfästes på pingstaftonen den vid drunkningsolyckan i Rundvik omkomne yrkesskoleleven Henning Jakobsson, son till hemmansägare Nils Jakobsson och hans hustru Milda, Brattfors, Öreälv. Officiant var den omkomnes konfirmationslärare kyrkoherde Oscar Strömqvist.

En stor menighet hade mött upp. Förutom släkt och vänner hedrade yrkesskolan och konfirmandkamrater sin bortgångne vän med sin närvaro. Kyrkan var vackert smyckad med blommor och levande ljus och framme vid den vita kistan låg en överväldigande blomsterhyllning.

Efter akten sjöng musikediktör Carl Boström, som även spelade sorgemusiken, solo "Det blir något för barnen i himmelen att få".

Den bortgångnes moder talade därefter och tackade Henning för det ljusa minne han efterlämnade. Samtliga elever vid yrkesskolan, företrädd av rektor John Nordlund samlades så vid kistan och tog farväl, medan rektor Nordlund talade och nedlade skolans krans. För Nordmalings skolstyrelse talade rektor Felix Innergård och nedlade en krans och för materialavd. vid Masonitefabriken i Rundvik talade herr Bertil Nilsson och nedlade en krans.

Ute vid familjegraven talade bl a hemmansägare Algot Rönnqvist, Brattfors och söndagsskol-

elever i Brattfors under ledning av herr Isedor Lundström sjöng en sång. Vidare sjöng fru Signe Holmlund, Långvattnet samt Elvior Jakobsson, en syster till den bortgångne en duettsång. Bland blommorna märktes bland annat en bukett från kaptenen på danska m/f Elfvy Noorth, som vid olyckstillfället låg och lastade i Rundvik.

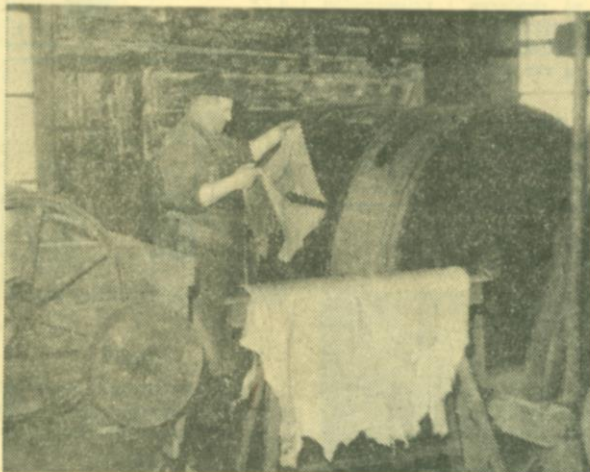
Kyrkoherde Strömqvist avslutade högtidsstunden vid graven med att lysa frid över den bortgångnes minne. Vid den minnestund som hölls i Gamla prästgården efter gravsättningen medverkade kyrkoherden. En kör av konfirmandkamrater sjöng där under musikediktör Boströms ledning "Jag lyfter ögat mot himmelen".

— i Bjurholms gravkapell jordfästes på pingstdagen hemmansägaren Rickard Israelsson, Vännäs. Officiant var komminister Berthil Holmgren. En rik blomstergård nedlades vid bårn, och många anhängiga och vänner följde den bortgångne på hans sista färd.

LEDUÅFORS GARVERI HAR HUNDRAÅRA ANOR

I 100-tal hänger skinn på tork i väntan på att föras till handsmakare och i sinom tid bli rejäla arbetshandskar.

Axel Berg plockar upp får- och getskinn ur den stora "valktunnan."

Nordmaling (VK) Axel Berg, Leduåfors är en av de få i Norrland, som fortfarande bedriver garverirörelse hantverksmässigt. Förutsättningarna för yrket har undan för undan försämrats och Axel Berg torde bli den siste garvaren på garvargården i Leduåfors. Han har traditioner att värda. Garveri har funnits på platsen i över 100 år och hans förfäder räknar garvare i flera led.

Sin sista storhetstid upplevde garveriet under första världskriget. Då arbetade fyra-fem man på garvargården och förvandlade bygdens hudar och skinn till sul- och smorläder. Nu är får- och getskinn till hands mest aktuella. Byskomakarna är bortrationaliserade på vissa undantag när och behöver ej läder för pjäx- och stöveltillverkning. Det blir också allt färre skinn som bygdens bönder sänder in för garvning — självhushållets tid är förbi. Det är bekvämare att köpa ett par handskar på affären än att sy dem själva.

Men än har Axel Berg fullt knög i sitt garveri. De mera hant-

fader J A Berg garveriet i 30 år. Rörelsen gick då under en följd av år för fullt. Fem man hade sin utkomst vid garveriet, som då, försetts med en del maskiner och betecknades som modernt.

Så kom krigsslutet och depressionen. Det blev dåliga tider, och garveriet fick en alltmer tynande tillvaro.

En dag i okt. 1925 tog Axel Berg steget ut och inköpte hela rasket och blev sin egen efter att ha lärt yrket i Småland.

Det var en olycklig dag, anser fru Hilma Berg, en sak som dock Axel ej vill gå med på. Vi har haft vår utkomst härifrån, säger han och det har i stort sett gått

verksmässigt garvade skinnen är åtråvärda, och handsmakare från hela Norrland sänder skinn till honom för garvning. Cirka 2.000 get- och fårskinn hinner han med per år. Dessutom garvas ett mindre antal hudar — mest av älg.

Hur länge det funnits garveri i Leduåfors är det ingen som vet. Det nuvarande kom till 1877, men det hade funnits ett tidigare. Enligt vad som berättas skall det ha varit finnar som där har bedrivit garveri som näring. I vart fall var det en finne vid namn Amilon, som byggde det nuvarande. Efter honom kom det en finsk släkt som hette Berg och slutligen garvaren Fredrik Lundberg — en man med skånskt ursprung. När denne dog, förestod Axel Bergs

bra, även om jag kanske ej har fått räkna mig full timpenning.

Uppsving andra världskriget.

Även det senaste kriget medförde en viss uppsving för garveriet. Det var brist på läder och det var ingen sak att sälja hudar och skinn.

Nu är det årtal sen Axel Berg köpte hem utländska hudar för garvning. Annat var det förr när det i bodarna kunde ligga travar av hudar från Argentina, Australien, Kina och Indien.

Det blir långtråkigt i längden att bara syssla med get-, får och kalv.

Omständig procedur.

Garvning är en omständig och tidsödande fysikalisk-kemisk procedur och det är ett hantverk, som för en oinvid minst av allt ser trevligt ut. Våta, slippriga ligger skinnen, gula av kalk och svavelnatronlösning, när Axel Berg med van hand slänger upp dem på skavningsbrädan. Han blir nästan stött när medarbetaren påpekar att — det här verkar då inget trevligt.

Från skavbänken förs skinnen till valktunnan med dess garvämen, vanligtvis quebracho-extrakt. Omkring två månader tar det från det skinnen hängs ner i den första kalklösningen tills de är klara att hängas upp på tork för slutlig färdiggörning, som ger huden en jämn tjocklek.

Axel Berg är medveten om att knappast någon kommer att överta hans hantverk. Fabriksdriften är för svår. Trots detta kommer han att fortsätta så länge han orkar — han har yrkesstoltheten kvar.

Anders

NORDMALINGS RÄKENSKAPER PÅ PLUSSIDAN

Nordmalings kommunalnämnd har nu räkenskaper för 1958 klara. De visar i stort sett positiva siffror och kommunens finansiella ställning är något bättre än man förutsåg för ett år tillbaka. Räkenskaper har nu nått en omfattning som ingen kunde drömma om för ett tiotal år sedan, med en omsättning under 1958 på hela 11,9 milj. kr.

Största utgiftsposten kommer på undervisningen, med 2.581.786 kr. Därefter kommer socialvården med 1.044.781 kr. Planerings- och anläggningsverksamheten går på 238.222 kr, allmänna förvaltningen på 197.004 kr och rätts- och ordningsväsendet på 106.798 kr.

Skolmåltiderna kostar 344.117 kr och på detta belopp får kommunen 104.982 kr i statsbidrag. Skolskjutsarna kostar 232.918 kr, men härifrån avgår i statsbidrag hela 199.521 kr. I statsbidrag på utförda skolbyggnader har kommunen under året fått ut 316.842 kr. Största posten kommer på Lögdeå skola med 142.200 kr. Yrkeskolan kostar i drift 35.322 kr. Maskiner och inventarier har köpts för 87.636 kr.

Fritidsnämnden har helt fått klara sig på tidigare överskott. Det har man lyckats med men så är man också vid årsskiftet "kas-sablack". Brandförsvaret kostar kommunen drygt 80.000 kr.

I anslag för byggande av enskilda vägar har utbetalts 73.279 kr och i underhåll av enskilda vägar 18.302 kr. Inga revisionsanmärkingar av vikt noteras. Om en vecka har kommunalfullmäktige att ta ställning till räkenskaper.

Kommunalnämnden beslöt att i princip gå med på utförandet av va-anläggning till hamnområdet och Nynäs petroleums oljeupplag på Notholmen till ett belopp ej överstigande 50.000 kr. Fru Lisa Oldberg, Rundvik, får ordinarie tjänst som skrivbiträde på skolexpeditionen. Kommunal borgen för byggmästare Klas Gustafsson, Nordmaling, för uppförande av flerfamiljshus på Vallen i kvartellet Tärnan tillstyrktes. Även så tillstyrktes författningen enligt kommunalt bidrag.

Länsavdelningens förslag till enhetliga bestämmelser i fråga om kommunala stipendier hänsköts för utredning till hrr H. Bylund och G. Rönnerberg.

Beträffande kommunalt anslag till enskilda vägar AC 744 Åliden (Verner Johansson och Algot Johansson) rekommenderar nämnden att vederbörande i första hand bör undersöka möjligheterna till anslag via lantbruksstyrelsen. Då statligt bidrag icke utgår har kommunen, med de stadgar fullmäktige godkänt, inga möjligheter att träda till undsättning. Då måste det bli fråga om ett specialanslag.

Klöse bygdegårdsförening begär kommunalt bidrag för reparation av sin bygdegård. Nämnden tillstyrker 3.000 kr.

Norrfors vattenledningsförening begär projekteringar för utbyggnad av sitt va-nät, del 6 från F. Strandbergs gård till Alf Lund-

berg. Nämnden rekommenderar att projekteringskost-

Vår älskade uppoffrande mor,
mormor och farmor

**Jenny Andrea
Holmgren**

f. Rönnerberg

* 2/10 1891

† 18/5 1959

har stilla insomnat i tron på sin Frälsare, djupt sörjd av oss barn, syster, svägerskor och svägrar, övrig släkt och vänner.

Lögdeå den 19/5 1959

Sigrid
Hjördis och Sigvard
Karl-Johan och Martha
Sten-Sture
Barnbarn

Minnena sakta susa

Nu kring din tysta grav.

Tack för ditt minne ljusa

Tack för den kärlek du gav.

Tack för din omsorg stor

Innerligt älskade mor.

Mors älsklingens:

Joh. 3:16.

Jordfästningen äger rum i Nordmalings gravkapell söndagen den 31 maj kl. 10 f. m. De som vill hedra hennes minne samlas i gamla prästgården efter gudstjänstens slut.

Meddelas endast på detta sätt.

Diskussion i Nordmaling om 8 skolår

Nordmalings skolstyrelse har diskuterat möjligheten att snarast, på rekommendation av länskolnämnden, försöka inrätta ett 8:e skolår, frivilligt eller obligatoriskt. Möjligheter ur lokalsynpunkt finns, då lokaler faktiskt står att få vid skolorna i Lögdeå, Norrfors och Gräsmyr. Vid tisdagens sammanträde kom styrelsen inte längre än till diskussionsstadiet. Frågan måste vidare utredas, inte minst ur kostnadssynpunkt.

Arbetsavdelningen har upprättat ett förslag till investeringsplan för skolväsendet i Nordmaling för tiden 1960-1967. För att klara de löpande byggnadsplanerna behöver man i stort sett en investering av 350.000 kr per år. Planen upptar för 1960 fortsatt utbyggnad av skolan i Nyåker för 200.000 kr och för gymnastik på Vallen 150.000 kr för 1961 fortsatt utbyggnad av gymnastik på Vallen 250.000 kr och småskola på Vallen för 100.000 kr, för 1962 skola i Häknäs för 200.000 kr, gymnastik i Rundvik för 100.000 kr samt för 1963 utbyggnad av nya skolan på Vallen. Skolstyrelsen beslöt godkänna investeringsplanen.

Vid samrealskolan ledigförklaras i nästa månad åtta ordinarie adjunktstjänster med tillträde 1/1 1960 samt en ordinarie övningslärrartjänst i gymnastik, lek och idrott.

Nordmaling
24/5 59
Så var det dags för premiär på
LEV ARLOGEN
LORDAGEN d. 23 maj kl 21.00-01.00
Musik:
Hugo Lindhs orkester
N. I. F.

(Foto: Alfons, Nordmaling)

I Nordmalings prästgård vigdes på pingstdagen traktorföraren Lennart Belits Holgersson och f. affärsbiträdet fröken Armi Elisabeth Angerias, båda från Klöse. Vigseln förrättades av kyrkoherde Oscar Strömquist.

Nordmalings brandchef Karl Björklund blev en smula vitprickig av skum. 23/5 59

Brandövning i Nordmaling

En trio "eldmän" uppträdde i Nordmaling på måndagskvällen. Det var trion Helmer Björck, Nils Dahlsjö och Nils Dahlsjö som representerar för Eskilstuna Bleck o. Plåtslageri AB. För brandkärorna i Nordmaling och Rundvik, liksom för den stora allmänheten demonstrerade herrarna nya eldsläckningsmetoder med tonvikt på skum.

Det var Ebepe ryggsprutorna som demonstrerades. Och de visade sig synnerligen effektiva vid kampandet av så svåra bränder genom olja, bensin och film. Man tvekan torde också skummet ge ett effektivt skydd vid skogsänder.

Nordmalings brandchef Karl Björklund verkade storbelåten med resultat sprutorna åstadkom.

Vid demonstrationen gick en av errarna, det var Helmer Björck, ikt igenom brinnande bensin och åull endast iförd vanlig overall. lit som behövdes för skyddet var i skumbeläggning av kläderna, ansikte och händer innan han rade in i lågorna.

Skum är tydligen framtidens melodier när det gäller den röda anens bekämpande.

FÖR EGNAHEMMET

Springbrunnsfigurer, Trädgårdsskulpturer, Fågelbod, Urnor, Solursocklar, Gångplattor och Kantsten.

KATALOG PÅ BEGÄRAN

Se vår utställning i Lögdeå

S. Grundström

LÖGDEÅ 23/5 59

Tel. 30355
Rundviksverken.

Nordmaling

Välkommen till vår utställning av begagnade bilar vid försäljningslokalen i Nordmaling.

Söndag den 24 maj kl 13—17

Mycket förmånliga priser.

AB Umeå Bilkompani

Nordmaling. Tel. 354

75 år fyller den 25 maj hemmansägaren Rickard Eriksson, Djupsjö, Nordmaling.

Han är född på den gård i Djupsjö som han fortfarande brukar. Ensam har han klarat uppgiften som jordbrukare och har bevisat att det faktiskt går att vara jordbrukare även för en ensam karl. Den på sin tid idog

odalmannen är allmänt uppskattad i sin bygd. 23/5 59

Nordmaling

Barnkolonin i Järnasklubb

Nordmalings kommuns barnkoloni i Järnasklubb öppnas den 24/6 för 5 veckors sommarvistelse för barn i skolåldern (6—12 år). Avslutning 29/7. Ansökan för barn till kolonin göres hos resp. distriktssköterskor inom Nordmalings kommun senast den 6 juni.

STYRELSEN

Rundviksfotbollen i medvind

Det är uppåt värre bland Rundviks fotbollssupporters. Som be-
kant vann A-laget i söndags med 7—0 över Hissjö och helgen in-
nan slog man brukspojkar från Olofsfors med 8—1. En liten
malört i bägaren var att man i första seriematchen endast lycka-
des få oavgjort 3—3 mot Rödå.

B-laget spelade i söndags i Norr-
fors och vann med 3—1. Vid serie-
premiären i Sydöstra juniorserien
vann Rundviksjuniörerna över Hör-
nefors jun. lag med 2—0 efter 1—0
i halvtid.

Rundviks mål i första halvleken
gjorde innern Gunnar Degerman,
då han i trängt läge träcklade sig
fri och sköt i mål utan chans för
Hedin i hörneforsmålet. Strax där-
på hade Hörnefors chansen att
kvittera — men det hårda skottet
tog oturligt i överliggaren. Det blev
Degerman förunnat att göra även
målet i andra halvleken. Den bol-
len slog han in sedan backen Fors-
berg lyrat en frispark till honom.
Båda lagen spelade trevligt och
smänäfft. Gästernas bästa var ch
Rickard Lundström och hy. Erling

Westman. I hemmalaget var i ked-
jan Erik Eklund och Lasse Back-
lund de nyttigaste. En annan grabb
i kedjan som visar lovande taktik
är vy. Arne Molander. 14-årige
Charles Gustafsson är en teknisk
och lovande grabb. I försvaret var
backen Forsberg ytterst säker med
gott bistånd av Åke Lundberg och
Stefen Ekman. Nils Olov Brömster
i målet är också en »coming man»

Geist.

Lycksele IF:s pojkklagsserie.

Villaryd—Norrholm	2—2
Vällingby—Södermalm	3—0
Norrholm	1 1 0 8—2 3
Furuvik	1 0 0 5—2 2
Vällingby	1 0 1 5—5 2
Villaryd	0 1 0 2—2 1
Södermalm	0 0 2 0—9 0

Några Rundviks-spelare i juniormatchen mot Hörnefors. Fr.
v. matchvinnaren Gunnar Degerman, målvakten N. O. Bröm-
ster och centern Erik Eklund bildar bakgrund till »knatten»
14-årige Charles Gustafsson, som spelade hy.

30/5 59

Nr 122

Nordmalings nya kommunalhus blir tingsställe

Överläggningar mellan tingshus-
byggnadsskyldiga och byggnads-
kommittén för nya kommunalhu-
set i Nordmaling på torsdag led-
de till överenskommen, att kom-
munens förvaltningsbyggnad från
och med årsskiftet 1959/1960 skall
mot hyresersättning, upplåtas
som tingslokal. Häradsövding
Hammarström, liksom övriga re-
presentanter för de tingshusbygg-
nadsskyldiga, underströk nödvän-
digheten att tinget får disponera
kommunalhusets sessionssal plus
sex övriga rum, eller praktiskt ta-
get hela övre våningen i förvalt-
ningsbyggnadens huvudkropp mot
Kungsvägen.

30/5

Nordmaling 1959

Se vår

**Friluftts-
utställning
på söndag**

☆

**CYKLAR
MOPEDER
BÅTMOTORER
RADIOAPPARATER**

Nyheter i

Sandströms Sport & Radio
Nordmaling Tel. 533

30 maj 1959

Nordmalings kommunalhus utvidgas för tingslokaler

Nordmalings kommunalfullmäktige höll sista sammanträdet före sommarsemestern på torsdag kväll. Det gick raskt undan, på 1,5 timme klubbade Gunnar Rönneberg igenom föredragningslistan, trots två vöteringar. I ena fallet fick han själv avgöra frågan med sin utslagsröst som ordförande. Hamnen skall muddras upp för 85.000 kronor. Nordmalings kommunalhus visade sig vara för litet.

Första vöteringen kom på företagsnämndens förslag om 5.000 kr i kommunalt bidrag till bröderna Agestedt i Bjärten, för att i nägon mån ersätta deras stora utlägg i samband med malmundersökningar. Trots initiativ på enskilt håll, med insamlingar på 1.500 kronor hade brödernas hittillsvarande utlägg varit betydligt större än de 5.000 kronor som företagsnämnden yrkat i bidrag från kommunen. Om beloppets storlek och om anslag över huvud taget fanns inga delade meningar, men kommunalnämnden önskade att det skulle utgöra ett engångsanslag för ev kommande utgifter medan företagsnämnden menade att anslaget borde få täcka redan havda kostnader. Vöteringen gav 14—14, men Rönneberg avgjorde frågan så att de 5.000 kronorna utbetalas utan förbehåll för framtida kostnader.

Den andra vöteringen blev nästan lika hårt. Här gällde det kommunala bidrag för veterinärens tjänsteresor. Den av fullmäktige tillsatta utredningen hade avlämnat två alternativa förslag, dels på maximerade 17 kr på djurägarna och resten på kommunen och dels på 30 kr på djurägarna. Kommunalnämnden gick enhälligt på avslagslinjen med motiveringen att bidragen blev allt för obetydliga i förhållande till de administrativa kostnaderna. Vöteringen gav seger åt kommunalnämndens avslagsyrkande med 14—12. Reservationer mot beslutet avlämnades av hrr Evert Molin, Tallberg, Gustaf Jakobsson, Hörnsjö, Oscar Nordell, Ledusjö, Ragnar Berglund, Lögdeå och Thorild Landström, Mo.

Skolan fick sina tilläggsanslag med 54.789 kr i arkitektarvoden för skolorna i Lögdeå och Gräsmyr och 10.000 kr för projekteringar av Nyåkers-skolan samt 4.000 kr för inventarier mm i samrealskolan. Den provisoriska organisationsplanen för obligatoriska skolväsendet godtog enhälligt. Kommunalkontorets tjänstemän fick sina fria lördagar under sommarmånaderna och kommunalnämnden 400 kr för en taktlagsfest i samband med kommunalhusbygget. Dessutom fick nämnden 1.000 kr för kommunal middag i samband med Sveriges företagarförenings besök i Nordmaling den 16 juni.

Biträdestjänsten vid skolexpeditionen blir ordinarie från 1 juli 1959. En byggmästare i Nordmaling fick kommunal borgen och författningsenligt bidrag för uppförande av flerfamiljshus på kvarteret Tärnan nr 9 i Nordmalings municip. 350 kr beviljades i stipendier till elever vid kommunkurs i Medlefors.

Ett förslag från hamnstyrelsen om uppmuddring av hamnen i

Nordmaling till sex meters djup för en kostnad av ca 85.000 kr tog fäderna utan några som helst förbehåll. Ävenså framdragande av va-anläggning dels till hamnområdet och dels till Nynäs Petroleums oljeupplag.

Räkenskaper för 1958 redovisades i en prydlig skrift om 54 sidor. Det blev inga diskussioner och inga anmärkningar. Bara frid och fröjd och en liten slant över.

I ett extra ärende påtalade ledamoten Ragnar Berglund, att kommunalnämnden och kommunalhusbyggnadskommittén borde undersöka förutsättningarna för en total utbyggnad av nya kommunalhuset. Det vill säga en direkt utbyggnad av den etapp som fullmäktige för två år sedan tills vidare lade på is. I och med beslutet om att tingsstället förflyttas från Nyåker till Nordmaling måste södra domsagan lägga beslag på så gott som hela övre våningen i kommunalhusets huvudbyggnad. Även om utrymmena i viss mån kan delas mellan tinget och kommunen måste eventuella planer på kontorsutrymmen på denna del av kommunalhuset skrinläggas. Härav följer att kommunalhuset är överbelagt innan det är färdigbyggt. Ja, man har inte ens någon plats för kommunens största förvaltning — skolans expedition. Fäderna gav kommunalnämnden i uppdrag att snarast inkomma med kostnadsförslag för en fullständig utbyggnad och möjligheterna till medfinansiering.

Även ledamoten Evert Molin, Tallberg, var på krigsstigen och önskade till nästa sammanträde en utredning från kommunalnämnden om lämpligheten att i vissa kommunala förvaltningsbyggnader övergå från oljeeldning till fliseldning. Han menade att det skulle vara ett sätt att i någon mån motarbeta arbetslösheten.

gen 30 maj 1959

Klent sjukkasseintresse i Nordmaling

Nordmalings fäder har tydligen inget större intresse av sjukkassee rörelsen. De är ombud för sjukkassen men när kassen på torsdag, två timmar före kommunalfullmäktiges sammanträde, kallade till årsmöte visade det sig omöjligt att få ihop tillräckligt många ledamöter. Hur man än räknade och ringde blev man bara 14 av 30. Mötet fick börja med föredrag, frågestund och sedan kaffe i väntan på ytterligare minst två ledamöter. Men det gick inte ändå. Vid fullmäktiges sammanträde var 28 av 30 närvarande. Då beslöts hålla mötet efter fullmäktigesammanträdet. På så sätt fick man ihop 18 ledamöter.

Styrelseledamoten Albert Abramsson, Gräsmyr, krävde en ny uppsättning ombud. och årsmötet beslöt ge kommunens valutskott en fingervisning till fullmäktiges decemberstämma.

Sjukkassans årsredogörelse visar på ett gott resultat under det gångna året. Sjukförsäkringsavgifterna har kunnat bibehållas utan höjning, trots att flertalet kassor i länet nödgats vidtaga sådana åtgärder.

Kassans bokslut visar ett icke föraktligt överskott.

De i styrelsen i tur avgående hrr Gustav Nygren, Mo, Albert

Abramsson, Gräsmyr, och Verner Eriksson, Järnäs, omvaldes. Likaså ersättarna J. A. Sjöberg, Ava, G. A. Jakobsson, Hörnsjö och Evert Öberg, Bredvik. Till revisor omvaldes Gunnar Lindstrand, med L. B. Holm som ersättare. Till ombud vid centralsjukkassans årsmöte valdes hrr Gunnar Nilsson, Rundvik, och Evert Molin, Tallberg.

Vid årsmötet höll kamrer L Sundberg, Skellefteå, ett föredrag om aktuella sjukkassefrågor.

Jenny Holmgren, Lögdeå. An-
nandag pingst avled fru Jenny
Holmgren, Lögdeå, maka till
framlidne hemmansägaren Gus-
tav Holmgren. Hon var 67 år och
sörjes närmast av barn, måg son-
hustru samt en syster.

Hon var född i Mo. Som ung
hade hon plats bli på hotellet i
Nordmaling innan hon ingick äk-
tenskap med hemmansägare Gus-
tav Holmgren och fick sitt hem
i Lögdeå. Hemmet och omsorgen
om de sina blev sedan det centra-
la för henne. Maken omkom vid
en bilolycka 1935 och då stod hon
ensam med fyra minderåriga
barn. Hon fortsatte dock att skö-
ta hemmanet med ladugård och
allt och därtill omvårdnaden om
barnen. Allt klarade hon på ett
strålande sätt.

Hon var religiöst intresserad
och allmänt uppskattad i sin
bygd.

20/5 59

20/5 59

Jobbigt för brandkåren i Nordmaling

Nordmalings brandkår gjorde på
tisdagen sin tredje utryckning på
mindre än en vecka. Även nu var
det fråga om skogsbrand. Det bör-
jade brinna vid 16-tiden på Malte
Liljedahls skog i Levar strax intill
bebyggelsen. Elden observerades i
tid och med förenade krafter lyc-
kades man släcka i tid. Troligen
har några barn, som brukar leka
på platsen, orsakat branden.

21/5 59

Nordmaling

PHILCO

frysboxar och frysskåp

Alla storlekar - Bekv. bet.-villkor

WIGLÖVS ELEKTRISKA

NORDMALING Tel. 322

21/559

50 år fyller den 22 maj fru
Linnea Forsberg, född Hansson,
maka till hemmansägare Johan
Forsberg, Mo, Lögdeå.

Hon är född i
Stavsjöholm. Fö-
re sitt giftermål
1934 hade fru
Forsberg olika
platser i bygden.
Redan från barn-
domen fick hon
god insikt i ett
lantushålls sköt-
sel och hon har
under åren gjort
sig känd som en
duktig och dri-
vande lantbrukarhustru. Makarna
har två barn.

Fru Forsberg är religiöst sin-
nat och tillhör sedan många år
Nordmalings baptistförsamling.